

Velkuan Sanomat

Julkaisija Pro Sinervo ry: prosinervo@gmail.com [facebook.com/sinervontalo](https://www.facebook.com/sinervontalo)

Velkuan ja Livonsaaren alueella Naantalissa ilmestyvä paikallinen tiedotuslehti
Nro 3/2022 17.8.2022

Tapahtumarikas heinäkuu Velkualla

Velkua päivä 9. heinäkuuta aloitti tapahtumarikkaan kesän Velkualla. Sateinen sää verotti kävijöitä, mutta iloinen tapahtuma saatiin aikaiseksi. Marttojen valokuvanäyttely oli tällä kertaa diaesitys, johon kuvien tekstit löytyivät luettelosta, moni niitä istahti katsomaan.

Tervetuliaispuheen piti Lasse Valtonen ja hänen tuomiaan vanhoja esineitä arvuuteltiin. Tunnistamiskisan palkintona oli hopeinen Velkuan vaakunan peräsin ketjulla, voiton vei Arja-Liisa Mauno.

Hyvän tuulen saaristolaiseksi valittiin Vera Pietilä.

Seuraavalla viikonlopulla 15.-17. heinäkuuta nautittiin Velkua soi -kamarimusiikkikonserteista. Perjantaina Sinervolla "Velkuan kesäbaritonit romanttisina", Akseli Vanamo laulu ja Samuli Hyvärinen laulu ja sello Nicholas Pulkkinen piano.

Rakkausteema jatkui lauantaina Velkua kirkossa samojen herrojen toimesta, "Fantastista runoilijan rakkautta saariston illassa".

Sunnuntaina vierailivat tytär ja isä Virosta Amanda Ernesaks, viulu ja Mart Ernesaks, piano sekä Sami Mäkelä sello, "Eleginen iltasoitto" kaikui Velkuan kirkossa.

Viikonlopun 22.-24. heinäkuuta valtasi Runosaari-tapahtuma Velkuan saaret.

Heinäkuun viimeisenä lauantaina 30.7. iloiset jazz-sävelet valtasivat Velkua koulun. Antti Sarpilan johdolla saimme kuulla 7-henkistä jazz orkesteria. Ammattilaisista koostuva orkesteri soitti swing-tyyppistä jazzia. Pääesiintyjä Antti Sarpilan (klarineti) kanssa soittivat Pekka Välimäki (saksofoni), Timo Mansikka-aho (trumpetti), Mikael Långbacka (pasuuna), Iiro Salmi (piano), Ilpo Murtojärvi (kitara), Pasi Lyysaari (basso) ja Oskar Suksi (rummut).

Konsertin tuotto ohjataan TYKSin lasten syöpäosaston hyväksi.

Teksti: Pirjo Järvenranta

Muusikot Mart Ernesaks, Sami Mäkelä ja Amanda Ernesaks nauttivat Velkuan kesästä konserttinsa jälkeen.

Velkua Soi -juhla alkoi Velkuan kesäbaritonien Akseli Vanamon (kuvassa oik.) ja Samuli Hyvärisen lauluesityksellä. Heitä säesti pianolla Nicholas Pulkkinen (vas.).

Antti Sarpilan svengaava jazz valtasi Velkuan koulun heinäkuun viimeisenä lauuantaina.

Viulisti Amanda Ernesaks, pianisti Mart Ernesaks ja sellisti Sami Mäkelä tunnelmoivat Velkuan kirkossa kamarimusiikkijuhlan päätöskonsertissa.

Anne-Maija Kivimäki 70v

“Velkua oli satumainen paratiisi”

Yli 20 vuotta Velkuan kuntaa luotsannut Anne-Maija Kivimäki on kiitollinen siitä, että sai olla mukana rakentamassa hyvinvointia saaristoon.

Vuonna 1979 Velkualla elettiin lopun ajan tunnelmissa. Kunnan alueella oli 132 vakituista asukasta, koulussa yksi opettaja ja kolme oppilasta, liikenneyhteyksiä saariin ei juuri ollut, eikä ikäihmisille ollut hoitopaikkoja.

Kunnanvaltuuston kokouksissa oli jo useampaan kertaan kuultu sanat: “Kun me liitymme Nousiaisiin...”

Jostain silloiset kuntapäätäjät saivat kuitenkin ajatuksen vielä yrittää itsenäisenä kuntana ja palkata Velkualle ensimmäisen ammattimaisen kunnanjohtajan. Siihen asti kunnallisia asioita oli hoitanut sivutoiminen kunnansihteeri.

Anne-Maija Kivimäki on viime vuosina jatkanut paikallisten palveluiden puolustamista synnyinseudullaan Pirkanmaalla Kurun Itä-Aureessa.

Kunnanjohtajaksi valittiin 27-vuotias kurulainen hallintotieteiden opiskelija Anne-Maija Kivimäki. Hän saapui Velkualle 1.10.1979 Suomen nuorimmaksi kunnanjohtajaksi.

– Minulle Velkua oli kuin satumaailma. Asetuin asumaan silloiselle kunnantalolle Palvaan. Laivat kulkivat harvoin, autoja ei juuri ollut ja tiet olivat kapeita polkuja. Talvella ei ollut kiire aurata: kerran ajoin polkupyörällä pellolle, kun oli kiire aamulaivaan, eikä tietä näkynyt ollenkaan, Anne-Maija muistelee.

Kohti nykyaikaa

Vaikka kaikessa oli kuolevan sivukylän tuntua, Velkuan taloudellinen tilanne oli hyvä. Anne-Maijan tulosta alkoi kunnassa toimeliaan kasvun ja kehityksen aika. Hänen myötävaikutuksellaan kuntaan saatiin muun muassa säännölliset yhteysalusreitit ja kuorma-auton kantava yhteysalus, Palvan ja Velkuanmaan lossit, palvelukeskus Kummeli, uusia asukkaita, kouluun uusia lapsia ja heille yläaste.

– 1980-luku oli hyvää aikaa saariston kehityksen kannalta. 1981 voimaan tullut saaristolaki velvoitti valtion ja kunnat huolehtimaan saariston peruspalveluista. Valtion budjetista saatiin rahaa esimerkiksi vierasvenesatamaan, asukkaiden laituriin ja yhteysaluksiin, Anne-Maija sanoo.

– Rahaa piti vain osata hakea ja tuntea oikeita ihmisiä. Otin rohkeasti yhteyttä eri puolille ja opin tuntemaan virkamiehet, jotka rahaa jakoivat. Saaristoasiain neuvottelukuntaan pääsy oli onnenpotku: siellä sain hyvinä kontakteja ja opin, miten hankkeita viedään onnistuneesti läpi.

Anne-Maijan toimia siivitti myös nuoruuden into ja uskallus ryhtyä aluksi mahdottomankin tuntuisiin hankkeisiin. Muutosvastarinnasta ei ollut pulaa: esimerkiksi ensimmäinen maantielautta Teersalon ja Palvan välille jouduttiin hankkimaan yksityisvaroin, kun kunnanvaltuusto ei päässyt hankinnasta yksimielisyyteen.

Oppia muilta ja edellä käymistä

Anne-Maija kertoo ottaneensa paljon mallia muista saaristokunnista. Palvelukeskus Kummelin esikuva löytyi Kumlingesta, yläkoulun järjestämiseen saatiin oppia Korppoosta. Etäkoulun ja etätyöskentelyn järjestämisessä oltiin toki myös edelläkävijöitä.

Saarten asukkaiden kannalta suurin parannus oli toimivien kulkuyhteyksien rakentaminen saariin. Vielä 1980-luvun alussa Velkuan vesillä kulki yksi yhteysalus, joka palveli myös Rymättylän puolella. Se myös ajettiin talvitelakalle Aurajokeen heti, kun meri alkoi jäätyä. Keväällä se palasi liikenteeseen vasta, kun jäät olivat -->

Vaihela

SAARISTOHOTELLI

Saaristohotelli Vaihelassa tapahtuu!

Lauantaina 20.8. Jusba Humaljoki

Lauantaina 27.8. Muinaistulien yö ja kauden päättäjäiset:
Kello 18 Tangomarkkinoiden yleisön suosikki 2018 Tino Ahlgren
Muinaistulet syttyvät illalla kelin salliessa.

Tervetuloa!

Ravintola on auki perjantaisin ja lauantaisin klo 12–22 (keittiö klo 19.30)
ja sunnuntaina 21.8. kello 12–18 (keittiö klo 17.30)

Vaihelan väki kiittää kuluneesta kaudesta!

Oikeudet muutoksiin pidätetään. Tarkemmat tiedot: vaihela.fi tai Saaristohotelli Vaihela Oy Facebookissa

niin pehmeitä, että ihmisiä oli jo tippunut jäihin.

– Kulkemisen tarve oli kuitenkin kova. Yhtenä kevätpäivänä laivaa odotellessa jäihin putosi kahdeksan ihmistä. Onneksi kukaan ei toki hukkunut, saaristolaiset osaavat pelastautua, Anne-Maija kertoo.

Anne-Maijan erikoisalaa oli myös uusien kuntalaisten hankkiminen. Erityisesti tarvittiin lapsiperheitä, jotta koululle ei olisi joka vuosi jouduttu anomaan poikkeuslupaa. Perheiden houkuttelemiseksi kaavoitettiin Teersaloon omakotitontteja ja rakennettiin vuokrataloja.

Alkuaikojen jälkeen kunnanjohtajan ei enää tarvinnut paiskia töitä yksin. Hän sai avukseen maatalous- ja sosiaalisihteerin sekä työllistettyjä ja siviilipalvelusmiehiä. Kirjanpidosta ja muusta talouspuolesta vastannut Kirsti Herrala oli korvaamaton työkaveri. Rakennushankkeissa tehtiin usein yhteistyötä monitaitoisen yrittäjä Raimo Lehtimaan kanssa.

Asunto Velkuassa tallella

Anne-Maija jäi Velkuan kunnanjohtajan toimesta sairauseläkkeelle vuonna 2000. Tuolloin peruspalvelut kunnassa toimivat ja asukkaitakin oli liki 250.

Eläköityminen oli tiukka paikka.

– Häpesin sitä, etten pystynyt työskentelemään niin paljon kuin ennen. Jos sama tilanne olisi edessä nyt, jatkaisin varmasti osatyökykyisenä.

Nyt Anne-Maija on jo muutaman vuoden asunut enim-

mäksen synnyinseudullaan Kurun Itä-Aureessa. Siellä hänet pitää erityisesti sisaren pojantytär, jonka elämässä isotäti on saanut olla tiiviisti mukana.

– Alissan kanssa olen päässyt mukaan lapsen maailmaan. Hän on minulle valtavan tärkeä, kun minulla ei ole omia lapsia.

Rivitaloasunto Teersalossa on kuitenkin tallella. Ehkä vielä joskus Anne-Maija palaa Velkuan paratiisiin.

Teksti: Susanna Viljanen

Velkuan Sanomat

on Velkuan ja Livonsaaren alueella
joka kotiin jaettava paikallislehti.
Julkaisija: Pro Sinervo ry.

Näköislehti ja aiemmin ilmestyneet
lehdet löytyvät netistä osoitteesta
prosinervo.com/velkuan-sanomat
Ilmoitukset: prosinervo@gmail.com